

MARIO KOVAČ

Bilo je i boljih vremena

KRLEŽINI DANI U OSIJEKU

Prvo desetljeće 21. stoljeća u hrvatskoj dramskoj književnosti i kazalištu (drugi dio)

HAZU/HNK Osijek / Filozofski fakultet Osijek, Zagreb –
Osijek 2024.

Nakon opsežnog prvog dijela *Zbornika* koji je objavljen godinu dana prije, i koji se pokazao kao kompaktna i kvalitetna cjelina, drugi dio *Zbornika* sastavljen od tekstova i predavanja održanih na manifestaciji *Krležini dani u Osijeku 2023.* godine (koji je također pedantno uredila i za tisak pripremila Martina Petranović), ostavlja nešto slabiji dojam, kao da su u njega stavljene brojni tekstovi kojima se nije našlo logično mjesto u prvom dijelu, odnosno kao da su zanimljivije teme obrađene u prethodnoj godini.

Kvaliteta tekstova varira, a u mnogim slučajevima su 'navučene' i tematske cjeline, no teško je očekivati da se može održati tako visoka kvaliteta na više od petsto stranica koliko i ovaj *Zbornik* ima, stoga ću se u osvrtu fokusirati na one tekstove koji su na mene ostavili bolji dojam.

Već prvi tekst, autorice Nine Mitrović, „Čovjek od riječi i emocije“, sadrži mnogo ogorčenosti i svojevrsni je autoričin oproštaj od dramskog pisanja

kao stalne i jedine profesije. Odabir upravo ovakvog teksta za otvaranje *Zbornika* je znakovit i postavlja polazište ili ključ kojim je moguće iščitavati i ostatak tekstova. Taj tekst otvara prvi blok tekstova koji se bavi snažnim ličnostima, prije svega dramskim autori(ca)ma, a od kojih valja izdvojiti tekst Borisa Senkera o povratku Slobodana Šnajdera u hrvatsko kazalište u svojstvu ravnatelja Zagrebačkog kazališta mladih te tekstove Martine Petranović i Ane Gospić Županović koje informativno i duboko istraživački govore o dramskom opusu Tene Štivičić (Petranović) i konceptualizaciji vremena i fenomenologiji dosade *Drame o Mirjani i ovima oko nje* Ivora Martinića (Gospić Županović).

I drugi blok tekstova nastavlja u sličnom tonu, baveći se pozicijom umjetničkog voditelja, pri čemu se ističu tekstovi Grozdane Cvitan o ulozi Ive Brešana kao umjetničkog voditelja Centra za kulturu Šibenik i Međunarodnog dječjeg festivala, pri čemu je tekst pun zanimljivih specifičnih društveno-socijalnih detalja koji jasno govore o vremenima kad je Brešan bio aktivan na tim pozicijama, te tekst Dragana Komadine o utjecaju Joška Juvančića na repertoarnu politiku Hrvatskoga narodnog kazališta u Mostaru u prvom desetljeću 21. stoljeća, preciznije od 2002. do 2010. godine. Oba teksta snažno isprepliću društveno-političku stvarnost vremena s kazališnim prilikama, obrazlažući neke repertoarne odluke. Taj blok zatvara tekst Nataše Govedić koji skalpelski precizno secira rad Olivera Frljića na *Bakhama* na Splitskom ljetu 2008. godine, odnosno odnos uprave spram predstave za koju autorica tvrdi da je „lustracija jedne državne i državotvorne institucije“.

Treći blok tekstova bavi se estetikama specifičnih kazališnih kuća i neovisnih projekata, pojedinim kazališnim festivalima te rijetkim domaćim časopisima koji pokrivaju teme kazališta i izvedbenih umjetnosti. Osobni favoriti u tom bloku su mi uistinu angažiran i pedantan tekst Igora Tretinjaka o kreativnom rastu Gradskoga kazališta *Žar ptica*, tekst Višnje Kačić Rogošić o transformacijama i mijenama neprežaljenog časopisa *Frakcija* te uistinu do detalja

informativan tekst Ljubice Anđelković Džambić o studentskom kazališnom festivalu KRADU (Kazališna revija Akademije dramske umjetnosti) koji predstavlja važnu kroniku razvoja i generacijskog rasta, inače u periodici zapostavljenog procesa akademskog sazrijevanja, unutar navedenoga razdoblja. U nastavku je *Zbornik* stigao obraditi i pojedine aspekte plesne scene, posebno eksperimentalnu slobodnu scenu (Ivana Slunjski) i profesionalne plesne produkcije Gradskoga kazališta Sisak (Maja Đurinović), a zaključuju ga četiri teksta objavljena u čast 150. godišnjice postojanja kazališne zgrade u Varaždinu, koji variraju od šarmantno nostalgicnih do puko nabrajačkih, no ipak se daje niz važnih informacija onima koji se potrude probiti se do njih kroz gusto pisanje.

Urednica Martina Petranović zatvara *Zbornik* pedantno teatrološki nabrojenom kronologijom te repertoarom *Krležinih dana u Osijeku 2023.*, kao i osvrtima na predstavljanje knjiga i izložbom na navedenoj manifestaciji, što, zaključno, čini ovo izdanje važnim doprinosom domaćoj teatrološkoj sceni.